

PLA, Jordi
D'escriptors i d'escriptures
 L'Eix Editorial, 1997.
 143 pàg.

La crítica substantiva

«EL FOC EXTINGIT», un dels relats d'*Un silenci sec*, de Ponç Puigdevall, conté «una propedèutica del que no ha de ser mai l'acte de recepció literària, basada sovint en una lectura acumulativa, indigerida, desintegrada» (pàg. 132). El llibre de Pla, un recull de 21 estudis i crítiques publicats a la premsa empordanesa i gironina entre 1977 i 1994, ofereix en canvi fruits saborosos assaonats per una recepció pausada, i doncs digerida, i doncs integradora, amb una sòlida base teòrica i una inusual amplitud de mires. A la nota preliminar, Jordi Pla apunta el mestratge de Josep M. Capdevila, protagonista de dos dels articles recuperats, i en recorda la màxima formulada a *Poetes i crítics* (1926): aquests han de saber «distingir netament, dins la mobilitat contínua dels accidents, les notes substantives». Fa vint anys

que Pla tradueix exemplarment sobre el paper aquesta sentència.

N'estàvem necessitats, de l'antologia de Pla: només la lectura seriada dels treballs d'un crític que s'ha centrat en la producció literària gironina ens permet observar amb quina finesa ha estat capaç de traçar un eix de relacions múltiples que abraça obres de fons molt divers, i això gràcies a un profund coneixement de les singularitats físiques, sociològiques i polítiques que ens són, els són, pròpies. Aquest, però, és un discurs complementari que no entorpeix, sinó que enriqueix, el virtuosisme sancionador de l'obra concreta. Pla dedica dos treballs molt documentats a Fages de Climent, de qui és màxim especialista, i el reivindica tal com va fer, vint anys enrere, amb Miquel de Palol; elabora un fecund i humaníssim retrat de

Manuel Brunet; estudia l'obra narrativa i poètica de Maria Àngels Anglada i en demostra la unitat temàtica i estilística; rastreja la presència de la tradició grega en la poesia de Maria Rosa Font i Quima Jaume; analitza l'evolució literària d'Anna Maria Dalí, Ricard Creus i Assumpció Cantalozella; ressenya, amb minuciositat de lliçó anatòmica, obres d'Àngels Gardella, Maria Mercè Roca, Ponç Puigdevall o Esteve Ripoll i es felicita, a propòsit del primer llibre, pel potencial narratiu de Vicenç Pagès, avui (i ja aleshores!) tan confirmat. *D'escriptors...* hauria d'esdevenir, ara i aquí, una obra de referència, malgrat el poc ofici del missatger: són un centenar llarg les eufemístiques errades d'impremta.

David Guixeras

I.F.P. Sant Narcís 1952-1997:
 45 anys de formació professional
 a les comarques gironines.
 Girona: impremta Palahí, 1997,
 82 pàg.

Balanç de 45 anys d'FP

EL DIA 20 DE JUNY d'enguany es va dur a terme a l'Institut de Formació Professional Sant Narcís un acte que significà la cloenda oficial d'una llarga etapa caracteritzada en els darrers anys per una creixent precarització de les instal·lacions per efecte del natural envelliment d'un edifici que fou construït els anys 1950-51. L'acte tancava un període de quaranta-cinc anys en què l'antiga escola taller havia reeixit en esdevenir un veritable centre de formació professional.

Aquest canvi d'edifici ha propiciat que un grup de professors i ciutadans vinculats a aquest centre es decidissin a escriure una petita història del paper de l'escola en el marc de les comarques gironines. Es tracta, doncs, d'un treball col·lectiu on s'alternen els estudis de caire històric amb les remembrances i els

records de caire personal. En aquest sentit, el gruix més important del treball és constituït per l'article «Un recorregut històric» a cura de Jordi Vilamitjana, Pilar Jiménez, Antoni Viscasillas i Joan Martí on es descabdella l'evolució de l'escola en el context de la Girona de l'època. Aquest estudi d'estructura sobre la base dels capítols «Els orígens. 1950-1960», «La consolidació. 1960-1970», «Transició i democràcia. 1970-1980», «Els anys del vertigen. 1980-1990» i «Cap a l'any 2000:1990-1997» combina, encertadament, la narració dels trasbalsos soferts pel nostre país en un període de gran intensitat política i d'una profunda transformació econòmica amb el contrapunt del seu reflex en la vida quotidiana de l'escola, com ho evidencia clarament el capítol dedicat a historiar la transició democràtica.

El segon bloc d'aquest estudi el constitueix un conjunt de col·laboracions de persones vinculades en un moment o altre a l'escola.

La darrera part de l'estudi és integrat per un aplec de fotografies de les aules, els alumnes i professors i els moments més significatius, i una relació exhaustiva dels alumnes graduats i del professorat i el personal d'administració i serveis que en un moment o altre han treballat en aquest Institut de Formació Professional.

Aquest treball constitueix, doncs, no només un aplec de dades que permetin recordar la vida i miracles d'aquest centre, sinó també un balanç de la feina ben feta que ha de propiciar la dignificació i revitalització de l'ensenyament professional.

Ramon Alberch i Fugueras